

EU's klimapolitik for 2030 skal strammes op

Europa-Kommissionens udkast til fremtidens klimapolitik lever på ingen måde op til EU's ansvar for reduktion af CO₂-udledninger

EU er ved at opdatere sin klima- og energipolitik, så der kan fastlægges rammer for begrænsning af udslip af drivhusgasser for EU (EU-27) i år 2030. Politikken skal samtidig være trædesten på vej mod 2050. Kommissionen har derfor udarbejdet en såkaldt grøn bog, der skal angive mål og virkemidler for den videre klimaindsats indtil 2030.

Fra NOAH Energi og Klima noterer vi med tilfredshed, at EU vedstår det globalt aftalte mål om en temperaturstigning på højst 2 grader celsius, men samtidig må vi – desværre ikke overraskende – konstatere, at EU med sit udspil langt fra vil kunne yde sit retfærdige bidrag til, at målet indfris.

I grønbogen nævnes en reduktion for EU-27 på kun 40 pct. i 2030. I dette tal indgår efter alt at dømme også såkaldt offsetting – dvs. modregning af projekter udført i andre lande uden for EU. Derfor behøver reduktionerne i selve EU ikke at nå 40 pct. i 2030. Dermed er der ikke udsigt til, at EU kan blive en drivende progressiv kraft i de kommende globale klimaforhandlinger.

De rige må forpligte sig

Der må andre boller på suppen! Enhver global temperaturmålsætning er forbundet med et globalt drivhusgasbudget, som verdens lande samlet må holde sig inden for. Når EU siger højst 2 grader, må EU vedstå sig den tilhørende reduktionsforpligtelse.

Mange års utilstrækkelig eller manglende handling betyder, at alle verdens lande i dag skal reducere for fuld kraft. Udviklingslandene har imidlertid ikke de økonomiske muligheder for hurtigt at ombygge deres energisystemer og skaffe mere energi fra vedvarende energikilder. Men det har de rige lande, hvis de ellers ville prioritere klimaspørgsmålet.

Et af de mest lovende koncepter til at håndtere denne udfordring er Greenhouse Development Rights (GDR), der beregner hvert lands ansvar og evne til at bidrage. Det afledte RC-Indeks (RCI) er en global fordelingsnøgle til landenes forpligtelse til CO₂-reduktion, finansiering m.m.

Ved hjælp af GDR-online-beregneren kan EU's samlede reduktionsforpligtelse for år 2030 opgøres til ca. -150 procent (1990-basis) svarende til ca. 8.000 Mt CO₂-eq.

Af denne samlede forpligtelse er det vores vurdering, at der fysisk set i 2030 internt i EU kan ske en drivhusgasreduktion på 80 procent (1990-basis). Dertil skal lægges finansieringen af en drivhusgasreduktion i udviklingslande svarende til 70 procent af EU's udledning i 1990. Så meget skal der til, hvis EU skal løfte sin rimelige del af byrden. Dertil kommer mærkbare reduktioner inden for international skibsfart og luftfart.

Fokus skal være på reduktion af udslip, besparelser og øget energieffektivitet, ændret landbrug og arealanvendelse og stigende anvendelse af vedvarende energi (VE). Vi opfordrer derfor den danske regering til at holde fast i, at EU fortsat skal have tre typer af målsætninger: Mål for den samlede drivhusgasreduktion, mål for energibesparelser og mål for VE .

Den langsomste bestemmer

Et gennemgående tema i grønbogen er, at man betoner lyksalighederne ved det indre energimarked i EU med anlæg af transnationale net (især el), stadig flere fælles regler og tillid til systemet med kvotehandel (ETS). Overordnet set går man ind for 'konvojsejlads', hvor det langsomste land bestemmer farten.

Vi mener, at denne 'totalharmonisering' er betænkelig. I stedet bør der gives de enkelte lande eller koalitioner af lande muligheder for at gå videre med progressive tiltag, der senere kan nyttiggøres af EU og mere fodslæbende lande. EU-regler bør derfor udformes som minimumsregler, så enkelte lande kan gå videre med egne mål og værktøjer (teknologiudvikling, decentrale systemer, finansiering mv.)

Planlægning, energieffektivitet og vedvarende energi er helt afgørende faktorer foruden øget brug af landbrugspolitikken og samhørighedspolitikken i klimaets tjeneste.

Vi opfordrer klimakommissær Connie Hedegaard, og også klimaminister Martin Lidegaard (R), til at søge EU-målsætningerne strammet voldsomt op og hermed vise global (med-)ansvarlighed.

Kim Ejlersen, Palle Bendsen og Peter Arnborg er medlemmer af NOAH Energi og Klima